

ถนนพัง ไม่มีป้ายแจ้งเตือน ... อบจ. ต้องดูแล ครับ !

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังในฉบับนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการฟ้องคดีปกครองส่วนท้องถิ่นละเลย ไม่ซ่อมบำรุงรักษาทางหลวงที่อยู่ในความดูแลให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี และไม่ติดตั้งเครื่องหมายแจ้งเตือนอันตราย ที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพผิวถนนชำรุด ทำให้รถที่สัญจรไปมาได้รับอุบัติเหตุและประชาชนที่ใช้ถนนหนทางได้รับบาดเจ็บ

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2551 เวลาประมาณ 01.00 น. ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดได้ออกเดินทางจากบ้านที่จังหวัดศรีสะเกษเพื่อไปร่วมงานขึ้นบ้านใหม่ของญาติที่จังหวัดยโสธร โดยมีผู้ฟ้องคดีที่ 1 เป็นคนขับรถยนต์กระบะของตัวเอง ยี่ห้อโตโยต้า รุ่นวีโก้ ไปตามถนนทางหลวงชนบท หมายเลข สก 4045 ขณะที่เดินทางมาถึงบริเวณช่วงถนนทางหลวงสาย อบจ.ยส. 3403 บ้านค้อวัง-บ้านหมากมาย ในเวลา 01.40 น. รถยนต์ที่ขับมาตกหลุม เสียหลัก พลิกคว่ำ และตกลงทาง ทำให้ได้รับความเสียหาย และผู้ฟ้องคดีทั้งแปดได้รับบาดเจ็บ

ผู้ฟ้องคดีทั้งแปดเห็นว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้น เป็นเพราะผู้ถูกฟ้องคดี (องค์การบริหารส่วนจังหวัด) ไม่ดูแล บำรุงรักษาถนน จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายจากการซ่อมแซมรถยนต์และค่าเสียหายทางกายและจิตใจ

คดีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงทั้งจากภาพถ่ายประกอบคำฟ้อง และหนังสือชี้แจงของผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาลค้อวังและนายอำเภอที่ได้สอบปากคำผู้อยู่ใกล้เคียงบริเวณที่เกิดเหตุและผู้รู้เห็นเหตุการณ์ซึ่งให้การสอดคล้องกันว่า ถนนสายดังกล่าวมีสภาพผิวถนนชำรุด ผิวทางขรุขระ เป็นหลุมเป็นบ่อติดต่อกันเป็นจำนวนมาก ลักษณะหลุมกว้างตั้งแต่ 30-100 ซม. ลึกประมาณ 10-30 ซม. และในช่วงก่อนหรือหลังวันที่เกิดเหตุประมาณ 10 วัน ได้พบเห็นรถประสบอุบัติเหตุตกลงบนถนนสายดังกล่าว

โดยผู้ถูกฟ้องคดียอมรับว่า ไม่ได้ติดตั้งเครื่องหมายหรือป้ายสัญญาณเตือนถนนชำรุด อีกทั้งได้มีหนังสือขออนุมัติเพื่อซ่อมแซมถนน และหนังสือรายงานเหตุผลความจำเป็นที่ต้องทำสัญญาซ่อมสร้างถนน ซึ่งระบุว่า ถนนสายพิพาท มีสภาพผิวจราจรชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อโดยทั่วไป ทำให้การสัญจรไปมาไม่สะดวก ราษฎรที่ใช้เส้นทางนี้เกิดอุบัติเหตุเป็นประจำ และจากการขออนุมัติดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีได้ให้ความเห็นชอบ โดยผู้รับจ้างได้เข้าซ่อมสร้างถนนเมื่อวันที่ 29 กันยายน 2551 และงานแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2551

ประเด็นปัญหาในคดีนี้ คือ ผู้ถูกฟ้องคดีละเลยต่อหน้าที่ในการบำรุงรักษาทางหลวง อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ? ซึ่งในการดูแลทางหลวงสายพิพาทนั้น มาตรา 10 และมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 ประกอบข้อ (6) ของกฎกระทรวง (พ.ศ. 2541) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีหน้าที่บำรุงรักษา ตลอดจนกำกับ ตรวจสอบ และควบคุมทางหลวง และงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายในการซ่อมแซมรถให้แก่ผู้ฟ้องคดีที่ 1 เท่านั้น ส่วนค่าเสียหายทางกายและจิตใจ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีทั้งแปดไม่แสดงพยานหลักฐานการตรวจรักษาเพื่อพิสูจน์ความจริง ศาลปกครองชั้นต้นจึงไม่อาจกำหนดค่าเสียหายให้ได้ และผู้ฟ้องคดีทั้งแปดไม่ได้อุทธรณ์

แต่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เนื่องจากถนนสายดังกล่าวใช้งานได้เป็นอย่างดี ประชาชนสัญจรไปมาได้สะดวก จึงไม่ได้ละเลยต่อหน้าที่และหากผู้ฟ้องคดีที่ 1 ใช้ความระมัดระวังอย่างวิญญูชนทั่วไปพึงปฏิบัติก็จะไม่เกิดอุบัติเหตุ

ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายืนตามศาลปกครองชั้นต้นโดยวินิจฉัยว่า ขณะเกิดเหตุ (27 กันยายน 2551) ถนนพิพาทซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของผู้ถูกฟ้องคดีมีสภาพผิวถนนชำรุดเสียหายมาก ผู้ถูกฟ้องคดีจึงควรที่จะติดตั้ง

สัญญาณหรือเครื่องหมายแจ้งเตือน หรือติดตั้งอุปกรณ์เกี่ยวกับความปลอดภัย เพื่อให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะได้ทราบล่วงหน้าถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากสภาพผิวถนน หรือได้ใช้ความระมัดระวังในขณะสัญจรตามเส้นทางดังกล่าว

เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการหรือมีมาตรการตามสมควรอันใด เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ใช้งานในการสัญจรไปมา และไม่กำกับ ตรวจสอบทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น ทั้งไม่ได้มีการบำรุงรักษาทางดังกล่าว ย่อมเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ อันเป็นเหตุให้รถยนต์กระบะของผู้ฟ้องคดีที่ 1 ซึ่งขับมาในเส้นทางตามถนนพิพาทดังกล่าวประสบอุบัติเหตุได้รับความเสียหาย จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีที่ 1 ตามมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 767/2558)

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีนี้ได้วางบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีสำหรับหน่วยงานทางปกครองที่มีอำนาจหน้าที่จัดทำบริการสาธารณะต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและรักษาความปลอดภัยมิให้เกิดภัยอันตรายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ซึ่งในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่นั้น นอกจากจะต้องควบคุมดูแลและหมั่นตรวจสอบ ซ่อมแซมหรือบำรุงรักษาดูแลให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์เพื่อให้ผู้สัญจรไปมาบนท้องถนนมีความปลอดภัยแล้ว หากถนนหนทางมีความชำรุดทรุดโทรม เจ้าหน้าที่จะต้องติดตั้งเครื่องหมายหรือสัญญาณแจ้งเตือนให้ผู้ขับขี่ยานพาหนะได้รับทราบเพื่อจะได้ใช้ความระมัดระวังมากยิ่งขึ้น ดังเช่นคดีนี้ หาก อบจ. ตรวจสอบว่า ถนนพังชำรุดทรุดโทรม ก็จะต้องติดตั้งป้ายแจ้งเตือนและเร่งดำเนินการบูรณะและบำรุงรักษาดูแล ซึ่งจะช่วยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุและไม่มีความเสียหายใด ๆ เกิดขึ้น ครับ !

นายปกครอง